

Asia: VN/16052/2021

Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti

Lausunnonantajan lausunto

Miten työryhmän raportti onnistuu sanoittamaan ja viestimään kulttuurialan tilannetta ja kehittämishaasteita alan jälleenrakennuksen ja vahvistamisen tarve huomioiden?

Raportti on hyvin kirjoitettu, tiivis ja konkreettinen. Moni esiin nostettu asia linkittyy kuntien toimintaan, erityisesti kuntien mahdollisuuksiin edistää ja kehittää kirjasto- ja kulttuuripalveluja liittyä se, että valtion taiteen budjettia saadaan korotettua ja toisaalta tuetaan suoraan kuntia, jotka voivat resursoida tuen asukkaille tuotettaviin yhdenvertaisiin palveluihin.

Raportissa huomioidaan kattavasti kulttuurikentän tämänhetkisiä haasteita ja niihin vastaamista taviteltiin konkreettisin toimepide- ehdotuksin.

Tutkimus- ja tilastointiperusteen lisäys on hyvä perusteltaessa kulttuurin merkitystä ja vaikuttavuutta.

Mitkä raportin toimenpide-esityksistä ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa (max 5)?

Yhdenvertaisuus asettaa kunnat haasteellisen tehtävän äärelle. Yhteinen tekeminen, verkostotoiminta ja kehittäminen edistää myös yhdenvertaisten palvelujen tuottamista, joten tuki em. toiminnalle on tärkeää.

On hienoa että alueellinen tasa- arvoisuus huomioidaan raportissa. Harvaanasuttu alue vaatii erityishuomiota tasavertaisten kulttuuripalveluiden tuottamiseksi paikallisesti. (Saatavuus ja saavutettavuus)

Tekijänoikeusasioiden avaaminen ja selkiinnyttäminen EU- direktiivien osalta. Lisäksi kirjastojen satutuntien tekijänoikeuskorvausasia odottaa toimenpide- esitystä.

Miten voidaan mielestänne vaikuttaa siihen, että työryhmän viestit tulevat huomioiduiksi ja esitykset toteutetuiksi mahdollisimman hyvin seuraavalla hallituskaudella?

On arvioitavissa, että hyvin toteutettu viestintä tarjoaa laajan poliittisen tuen ohjelmalle, mikä puolestaan mahdollistaa ohjelman toteutumisen valtakunnallisesti, alueellisesti ja myös paikallisesti.

Kulttuurin tutkitut taloudelliset vaikutukset ja hyvinvointivaikutukset (kulttuurihyvinvointi) ovat hyviä valintoja raportin kärjiksi.

Lukukohtaiset kommentit

Luku 1: Annamme kulttuurillemme sille kuuluvan arvostuksen.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Luku sisältää hyviä nostoja, kuten kulttuurigaala. Tärkeä tavoite on luvun eri toimenpiteiden toteutumisen varmistaminen myös pitkällä aikavälillä. On tärkeää, että raportti nostaa esiin sen, että kulttuuri koskettaa kaikkia ja sitä on kaikkialla, kuten eri hallinnonaloilla. Suomen näkyvyys kulttuurin keinoin on teko maamme hyvän tulevaisuuden ja elinvoimaisuuden vahvistamiseksi, siksi kulttuuria ja luovia aloja käsittelevän ministerityöryhmän perustaminen on kannatettava toimenpide- ehdotus.

Luku 2: Kasvatamme hyvinvointiamme investoimalla kulttuuriin.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Kulttuurin osuus valtion talousarvion menoista tulee nostaa 1 %:iin, on tärkeä esitys. Jatkossa on hyvä kiinnittää huomiota kulttuuriyksiköiden rooliin ja sen selkeyttämiseen yksityisen resurssin hakijana. Mikäli yksityistä rahoitusta kunnissa vahvistetaan, tulee rahoitukseen liittyvillä tehtävillä ja kulttuurinsisältöjen tuottamisella olla hyvä balanssi ja molemmissa tehtävissä riittävät resurssit. Kumppanuudet ja verkostoissa toimiminen sekä verkosto- osaaminen vahvistavat osaltaan sekä kulttuurin taloutta, sisältöjen tuottamista ja kehittämistä.

Raportissa todetaan tässä luvussa, että kuntien kulttuurirooli korostuu, kun sivistyspalveluista tulee kunnan keskeisin tehtäväalue. Tärkeä huomio kunnille, jotka tekevät omia hallintosäntö- ja organisaatiouudistuksia.

Luku 3: Tuemme tekijöitä ja vahvistamme samalla talouttamme.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Kulttuurialan osaamis pohjan vahvistaminen sekä kyky vastata alan tulevaisuushaasteisiin ovat keskeisiä ja tärkeitä valintoja. On hienoa, että digitalisaatiosta puhuttaessa korostetaan sisältöjä, ei vain tekniikkaa.

Tekijänoikeusasioiden avaaminen ja selkiinnyttäminen EU- direktiivien osalta. Lisäksi kirjastojen satutuntien tekijänoikeuskorvaukset odottavat toimenpide- esityksiä.

Tukijärjestelmien on oltava hyvät laajamittaisten rahoitusinstrumenttien onnistuneeseen käyttöön.

Hyvä, että luvussa on nostettu esiin kulttuurin elinvoimavaikutukset sekä eri koulutusasteiden väliset yhteistyön mahdollisuudet. Opettajankoulutuksessa tulisi myös kiinnittää huomiota taidekasvatuksen osaamisen vahvistamiseen.

Luku 4: Teemme tarvittavat rakenteelliset uudistukset freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Taiteilijapalkka- asia on olennaista saada toteutumaan työvoimahallinnon koulutuksen ohella (freelancerin sosiaaliset oikeudet).

Taiteilijapalkan kokeilua ja muita mahdollisia innovaatioita on tärkeää ja tarpeen kokeilla.

Luku 5: Tarjoamme kaikille suomalaisille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kulttuurista. Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Positiivista on kulttuurin arvostuksen nosto, sen merkitys on tässä ajassa olennainen, etenkin kun sosiaali- ja terveystalvet irtautuvat kunnista. Kulttuuriin satsaaminen vaatii myös poliittisilta toimijoilta sitoutumista pitkällä aikavälillä.

Raportissa on tärkeitä huomioita kulttuuripalveluiden elinvoimavaikutuksista, kulttuurihyvinvointivaikutusten lisäksi. Keskeistä tekijänoikeusasioiden selkiinnyttäminen ja ylipäättään tekijänoikeusasioiden avaaminen ja selkiinnyttäminen Eu- direktiivien osalta

On hienoa että alueellinen tasa- arvoisuus huomioidaan tässä luvussa. Harvaanasuttu alue vaatii erityishuomiota tasavertaisten kulttuuripalveluiden tuottamiseksi paikallisesti. (Saatavuus ja saavutettavuus Kulttuuriosallistumisen tasa- arvorahan voidaan arvioida auttavan palvelujen tasavertaisessa saatavuudessa ja saavutettavuudessa.

Hyvää on myös se, että e- aineistojen saatavuuden ja niiden käytön korvausmalli on nostettu esityksessä omana kohtanaan.

Hyvinvointialueiden ja kuntien hyödynnettävissä olevat resurssit ja tehtävänjako on tärkeää olla raportissa mukana. Aloitettava yhdyspintatyö tulee taustoittamaan asiaa enemmän. Tärkeää on, että kulttuurihyvinvointityö kuuluu myös tulevaisuuden sosiaali- ja terveystalvet (hyvinvointipalvelut) arkeen.

Sipola Nina
Rovaniemen kaupunki / Vapaa-ajanpalvelut